

De Weerter bevolking van 1839 in cijfers

door Cor Tubée

Inleiding

De samenstelling van de bevolking van een gemeente is af te leiden uit het bevolkingsregister, dat in iedere gemeente wordt bijgehouden. In Nederland werd het bevolkingsregister in 1850 ingesteld en het was gebaseerd op de resultaten van de algemene volkstelling in 1849. Voordien werden er, te beginnen in 1796, van tijd tot tijd volkstellingen gehouden en de daarbij verkregen gegevens werden in registers ingeschreven. Aangezien het register van de volkstelling van 1839 de meest uitgebreide informatie bevat, heb ik de gegevens daarvan hieronder op een rijtje gezet.¹ In het register worden achtereenvolgens vermeld: naam van straat, voorpoort of gehucht, huisnummer, aantal gezinnen per woning, aantal gezinsleden, geslachtsnaam en voornamen, leeftijd, geboorteplaats, geslacht, burgerlijke staat, beroep en religie. Omdat het register werd opgemaakt aan de hand van door de mensen zelf verstrekte gegevens, kunnen er vele onnauwkeurigheden in voorkomen. Bovendien staan bij enkele personen niet alle gegevens opgetekend. In het register werden na of tijdens het opmaken personen bijgeschreven dan wel namen geschrapt en in de gevallen dat bij deze in- of afschrijvingen geen datum staat vermeld, is niet na te gaan of de betrokken personen al dan niet zijn meegeteld.² Voor het verkrijgen van een indruk van de samenstelling van de bevolking is dit evenwel niet relevant.

Straten, huizen en gezinnen

Weert kende in 1839 geen huisnummering per straat, zoals nu gebruikelijk is, maar één doorlopende huisnummering van 1 tot en met 1077. Met nummeren begon men bij het stadhuis en men eindigde op Laar. Na de straten in de stad volgden de zgn. voorpoorten en tenslotte de gehuchten. Een uitzondering hierop vormt de voorpoort Beekpoort, die tussen de huizen aan het Morgat is geschoven. Dit is verklaarbaar, omdat de zgn. Verlengde Beekstraat ook tot de Beekpoort werd gerekend.

De stad, gelegen tussen de wallen (de huidige singels), kende de volgende straten: Beekstraat, Hegstraat, Hogesteenweg, Hoogstraat, Korenmarkt, Langstraat, Maasstraat, Markt, Meikoel³, Molenstraat, Molenstraatje⁴, Morgat⁵, Oelemarkt en Schoolstraat.

Kromstraat, Paradijsstraat, Prinsenstraat en Carisstraatje bestonden ook reeds in 1839, maar worden in het register niet afzonderlijk genoemd.

De voorpoorten waren de straten die in directe verbinding stonden met de stad, n.l. Beekpoort, Biest⁶, Dries⁷, Maaspoort en Molenpoort.

Als gehuchten worden genoemd: Altweert, Boshoven, Boshoverbeek, Hushoven, Keent, Laar, Leuken, Moesel, Swartbroek en Tungelroy.

Tabel 1: Overzicht aantal woningen en gezinnen

Gezinnen per woning	Woningen	Gezinnen
1	926	926
2	123	246
3	25	75
4	6	24
5	1	5
6 ⁸	1	6
	<hr/> 1082	<hr/> 1282

Tabel 2: Overzicht gezinssterkte

Gezinsleden	Gezinnen	Totaal
1	75	75
2	156	312
3	184	552
4	204	816
5	199	995
6	151	906
7	125	875
8	64	512
9	73	657
10	22	220
11	14	154
12	9	108
13	1	13
14	2	28
15	1	15
25 ⁹	1	25
36 ¹⁰	1	36
	<u>1282</u>	<u>6299</u>

De gemiddelde gezinsbezetting bedroeg 4,913, de gemiddelde woningbezetting 5,822.

Bevolking

Tabel 3: Overzicht bevolking

	abs	%		abs	%
Beekstraat	283		Altweert	324	
Hegstraat	137		Boshoven	307	
Hogesteenweg	164		Boshoverbeek	190	
Hoogstraat	144		Hushoven	377	
Korenmarkt	31		Keent	269	
Langstraat	251		Laar	551	
Maasstraat	184		Leuken	513	
Markt	117		Moesel	150	
Meikoel	42		Swartbroek	281	
Molenstraat	171		Tungelroy	445	
Molenstraatje	147		Gehuchten	<u>3407</u>	54,1
Morgat	182		Gemeente	<u>6299</u>	
Oelemarkt	76				
Schoolstraat	158				
Stad	<u>2087</u>	33,1			
Beekpoort	90				
Biest	268				
Dries	75				
Maaspoort	287				
Molenpoort	85				
Voorpoorten	<u>805</u>	12,8			

Tabel 4: Leeftijdsopbouw per straat/voorpoort/gehucht (absoluut)

Leeftijd	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Onb.	Totaal
Beekstraat	26	29	38	42	16	15	17	22	16	10	9	15	9	7	5	2	3	2	0	0	0	283
Hegstraat	10	12	16	15	13	8	10	8	4	6	11	10	4	6	2	0	1	0	0	1	0	137
Hogesteenweg	23	14	11	10	12	11	15	16	4	5	12	8	10	8	1	3	1	0	0	0	0	164
Hoogstraat	15	13	12	9	13	14	13	11	7	5	9	5	5	6	3	1	0	0	0	0	0	144
Korenmarkt	1	3	4	4	3	5	0	2	1	1	2	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	31
Langstraat	24	25	21	19	19	24	28	15	11	11	16	10	10	12	2	1	3	0	0	0	0	251
Maasstraat	18	16	19	11	14	15	15	15	12	8	13	5	6	9	6	0	2	0	0	0	0	184
Markt	11	13	13	14	12	9	13	7	8	5	6	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0	117
Meikoel	3	0	1	7	5	8	4	1	2	0	2	1	2	4	1	1	0	0	0	0	0	42
Molenstraat	19	12	11	15	18	12	14	10	7	9	9	6	9	10	4	3	2	0	1	0	0	171
Molenstraatje	10	13	20	8	9	10	4	9	13	12	6	11	7	8	5	1	1	0	0	0	0	147
Morgat	26	28	14	18	16	8	6	13	8	14	10	8	5	2	2	3	0	0	0	0	1	182
Oelemarkt	3	4	8	5	9	9	5	4	6	5	2	5	3	4	1	0	2	1	0	0	0	76
Schoolstraat	15	18	14	13	10	5	11	9	7	10	17	7	4	4	6	3	3	2	0	0	0	158
Beekpoort	9	8	5	6	10	12	7	8	2	4	2	5	3	6	1	1	0	1	0	0	0	90
Biest	21	27	22	13	20	23	16	25	25	10	11	11	15	8	12	6	3	0	0	0	0	268
Dries	17	11	5	5	2	3	7	4	6	4	4	0	3	1	3	0	0	0	0	0	0	75
Maaspoort	39	43	25	24	21	15	8	24	23	17	15	10	7	8	4	2	2	0	0	0	0	287
Molenpoort	6	3	8	7	6	8	8	5	7	6	8	4	0	4	4	1	0	0	0	0	0	85
Altweert	35	35	34	26	32	26	25	20	20	12	18	9	8	8	7	6	2	1	0	0	0	324
Boshoven	28	34	25	43	18	29	16	21	25	18	15	16	6	7	3	3	0	0	0	0	0	307
Boshoverbeek	29	21	14	15	15	10	17	21	8	12	1	6	4	7	4	4	2	0	0	0	0	190
Hushoven	42	40	31	32	44	28	33	26	22	16	20	10	8	12	7	3	0	3	0	0	0	377
Keent	30	27	23	27	29	20	16	19	16	9	14	13	13	5	4	2	1	1	0	0	0	269
Laar	57	49	52	48	35	42	48	52	42	17	28	25	30	10	11	3	2	0	0	0	0	551
Leuken	51	74	61	40	35	20	32	39	40	30	29	16	9	11	9	11	5	1	0	0	0	513
Moesel	25	15	11	5	14	16	13	16	7	5	2	7	6	4	3	0	0	0	1	0	0	150
Swartbroek	34	35	32	31	23	24	12	17	14	12	16	15	9	4	2	0	0	0	0	1	0	281
Tungelroy	44	48	52	50	35	27	28	28	33	25	28	12	11	6	7	4	4	0	0	0	3	445

Tabel 5: Leeftijdsopbouw stad, voorpoorten, gehuchten (absoluut)

Leeftijd	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Onb.	Totaal
Stad	204	200	202	190	169	153	155	142	106	101	124	95	76	82	39	22	19	5	1	1	1	2087
Voorpoorten	92	92	65	55	59	61	46	66	63	41	40	30	28	27	24	10	5	1	0	0	0	805
Gehuchten	375	378	335	317	280	242	240	259	227	156	171	129	104	74	57	36	16	6	1	1	3	3407
Gemeente	671	670	602	562	508	456	441	467	396	298	335	254	208	183	120	68	40	12	2	2	4	6299

Tabel 6: Leeftijdsopbouw stad, voorpoorten, gehuchten (in procenten)

Leeftijd	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Onb.
Stad	9,8	9,6	9,7	9,1	8,1	7,3	7,4	6,8	5,1	4,8	5,9	4,6	3,6	3,9	1,9	1,1	0,9	0,1	0,0	0,0	0,0
Voorpoorten	11,4	11,4	8,1	6,8	7,3	7,6	5,7	8,2	7,8	5,1	5,0	3,7	3,5	3,4	3,0	1,2	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0
Gehuchten	11,0	11,1	9,8	9,3	8,2	7,1	7,0	7,6	6,7	4,6	5,0	3,8	3,1	2,2	1,7	1,1	0,5	0,2	0,0	0,0	0,1
Gemeente ¹¹	10,7	10,6	9,6	8,9	8,1	7,2	7,0	7,4	6,3	4,7	5,3	4,0	3,3	2,9	1,9	1,1	0,6	0,2	0,0	0,0	0,1

Herkomst bevolking

Tabel 7: Herkomst naar geboorteplaats

	abs	%
Weert	4712	74,8
Midden-Limburg ten westen van de Maas	770	12,2
Midden-Limburg ten oosten van de Maas	32	0,5
Noord-Limburg	103	1,6
Zuid-Limburg	56	0,9
Noord-Brabant	281	4,5
Overige Nederlandse provincies	75	1,2
Nederlands Indië	1	0,0
België	223	3,5
Duitsland	33	0,5
Frankrijk	2	0,0
Groot-Brittannië	1	0,0
Onbekend	10	0,2

Specificaties gebieden:

Midden-Limburg ten westen van de Maas:

Baexem 48, Beegden 5, Buggenum 2, Ell 32, Grathem 21, Haelen 25, Heel 11, Heythuysen 56, Horn 15, Hunsel 43, Ittervoort 6, Kelpen 4, Leveroy 16, Nederweert 260, Neer 15, Neeritter 24, Nunhem 4, Oler 3, Panheel 1, Roggel 50, Stramproy 113, Thorn 14 en Wesseme 2.

Midden-Limburg ten oosten van de Maas:

Echt 7, Herten 1, Linne 1, Maasbracht 1, Maasniel 2, Ool 2, Roermond 13, St. Odiliënberg 2, Stevensweert 1 en Vlodrop 2.

Noord-Limburg:

Baarlo 7, Bergen 1, Blerick 2, Geijsteren 1, Gennep 1, Grubbenvorst 3, Helden 55, Kessel 4, Lottum 1, Maasbree 2, Meerlo 2, Meijel 9, Ottersum 5, Reuver 1, Sevenum 4, Velden 1, Venlo 3 en Well 1.

Zuid-Limburg:

Berg 1, Born 1, Bunde 1, Eijsden 1, Geleen 3, Heerlen 3, Hoensbroek 1, Houthem 1, Klimmen 1, Maastricht 16, Margraten 1, Meerssen 1, Nieuwenhagen 1, Nieuwstadt 1, Noorbeek 1, Roosteren 1, Schinveld 1, Sittard 6, Spaubeek 1, Susteren 5, Valkenburg 1, Waubach 4, Wijnandsrade 1 en Wolder 2.

Noord-Brabant:

Aalst 1, Aarle-Rixtel 8, Asten 11, Baarle-Nassau 1, Bakel 3, Beek en Donk 1, Beers 1, Bergen op Zoom 1, Best 2, Boekel 1, Borkel 1, Boxmeer 1, Boxtel 1, Breda 4, Budel 29, Deurne 1, Deursen 1, Dieden 2, Dinther 1, Eersel 1, Eindhoven 18, Erp 1, Geertuidenberg 2, Geldrop 9, Gemert 1, Gestel 3, Grave 1, Heeze 16, Helmond 9, 's-Hertogenbosch 18, Hintham 1, Leende 3, Lierop 4, Maarheeze 15, Maashees 1, Mierlo 36, Nuenen 1, Oerle 1, Oirschot 2, Oosterhout 1, Oudenbosch 1, Roosendaal 3, Schijndel 2, Soerendonk 3, Someren 30, Son 1, St. Michielsgestel 1, St. Oedenrode 2, Stiphout 7, Stratum 2, Tilburg 2, Uden 1, Vierlingsbeek 1, Vosselen 1, Vught 1, Westerhoven 1 en Woensel 7.

Overige provincies:

Groningen 2, Harlingen 1, Leeuwarden 2, Rolderveen 1, Kampen 1, Dinxperlo 1, Ewijk 3, Neerbosch 1, Nijmegen 1, Velp 1, Wamel 1, Well 1, Zaltbommel 2, Utrecht 2, Amsterdam 13, Haarlem 4, Heemstede 1, Wieringerwaard 1, Brielle 1, Delft 2, Dordrecht (?) 1, 's-Gravenhage 12, Hendrik-Ido-Ambacht 1, Leiden 9, Noordwijk-Binnen 1, Rotterdam 5, Schiedam 1, Wassenaar 1, Middelburg 1 en St. Anna ter Muiden 1.

Nederlands Indië:

Batavia 1.

België:

Achel 1, Aldeneik 7, Antwerpen 8, Beaumont 1, Bedelaar 2, Beek 8, Beersel 2, Bocholt 21, Bolder 1, Brakel 1, Bree 7, Brussel 2, Clumel (?) 1, Dessel 1, Diest 1, Dilbeek 1, Dilsen 1, Eksel 7, Ellikom 1, Enghizée 1, Gaasbeek 1, Geistingen 1, Geeraardsbergen 3, Gerdingen 1, Grote-Brogel 1, Gruitrode 1, Halen 1, Hamont 14, Hasselt 1, Herdersem 1, Herentals 1, Herstal 1, Heuge 1, Hoboken 1, Houthalen 1, Kaulille 4, Kessenich 5, Kinrooi 5, Leuth 1, Lier 1, Lille 1, Lommel 2, Luik 3, Maaseik 12, Meerhout 3, Meeuwen 2, Molenbeersel 25, Neeroeteren 8, Neerpelt 7, Oelegem 1, Oplabbeek 1, Ophoven 5, Opitter 6, Opoeteren 2, Peer 1, Rethy 1, Scherpenheuvel 1, Schilde 2, Sorée 1, St. Huibrechts-Lille 1, St. Joost-ten-Node 1, St. Truiden 1, Stokkem 1, Tongeren 2, Tongerlo 1, Turnhout 1, Uule 1, Vorst 4, Waasmunster 1, Westerlo 1, Wijshagen 1, Wilder 1 en Zele 1.

Duitsland:

Amern 1, Braunsrath 1, Duisburg 1, Elten 1, Erkelenz 3, Gangelt 3, Geldern 5, Goch 1, Grefrath 1, Grotenrath 1, Irresheim 1, Kleve 2, Lübeck 1, Miltenberg 1, Olmen 1, Pont 1, Schalbruch 1, Schönwald 2, Straelen 1, Ubstatt 1, Uerdingen 1, Vettweis 1 en Walbeck 1.

Frankrijk:

Bayeux 1 en Villeneuve 1.

Groot-Brittannië:

Londen 1.

Beroepsbevolking

Tabel 8: Overzicht beroepen

Beroep	Stad	Voorpoorten	Gehuchten	Totaal
Ambtenaar	2	0	0	2
Apotheker	3	0	0	3
Arbeider	69	68	152	289
Baker	1	0	0	1
Bakker	25	1	0	26
Bakkersgezel	3	0	0	3
Banketbakker	1	0	0	1
Belastingambtenaar	4	0	0	4
Blauwverver	3	0	0	3
Boekbinder	2	0	0	2
Boekdrukker	1	0	0	1
Boekhandelaarster	1	0	0	1

Beroep	Stad	Voorpoorten	Gehuchten	Totaal
Borduurster	0	3	0	3
Boswachter	0	0	1	1
Brander	2	0	0	2
Brouwer	5	0	0	5
Brugwachter	0	0	1	1
Burgemeester	1	0	0	1
Dagloner	26	5	3	34
Dekker	0	2	1	3
Deurwaarder	1	0	0	1
Dienstknecht	20	8	105	133
Dienstmeid	102	20	170	292
Dijkwachter	1	0	1	2
Douaneambtenaar	0	0	2	2
Factoor	1	0	0	1
Geneesheer	3	0	0	3
Gepensioneerd militair	6	2	0	8
Gepensioneerde	1	0	0	1
Glazenmaker	2	0	0	2
Goudsmid	2	0	0	2
Goudsmidsgezel	1	0	0	1
Graankoopman	1	0	0	1
Griffier (wnd)	1	0	0	1
Haammaker	3	0	0	3
Haammakersgezel	1	0	0	1
Heel- en vroedmeester	1	0	0	1
Herbergier	5	3	1	9
Hoedenfabrikant	3	0	0	3
Hoedenmaker	10	0	0	10
Hoedenmakersgezel	15	2	2	19
Hoefsmidsknecht	1	0	0	1
Hoofdregent college	1	0	0	1
Horlogemaker	2	0	0	2
Houtdraaier	3	1	0	4
Houtzager	0	1	0	1
Huishoudster	2	0	0	2
Huisschilder	2	0	0	2
Jager	0	0	1	1
Kaarsenmaker	1	0	0	1
Kapelaan	5	0	0	5
Kapper	3	0	0	3
Kleermaker	29	12	4	45
Kleermakersgezel	2	1	0	3
Klokkenmaker	0	1	0	1
Klompemaker	6	3	2	11
Knopenmaker	1	0	0	1
Koopman	10	3	2	15
Koperslager	7	0	0	7
Koster	1	0	0	1
Kostgangster	3	0	0	3
Kostschoolhoudster	2	0	0	2

Beroep	Stad	Voorpoorten	Gehuchten	Totaal
Kousenfabrikant	1	0	0	1
Kousenwever	8	0	0	8
Kramer	9	3	2	14
Kuiper	6	0	0	6
Kwekelinge	25	0	0	25
Landbouwer	15	62	487	564
Leiendekker	2	0	1	3
Lijndrijver	1	0	0	1
Linnenwever	0	0	3	3
Lintwerker	15	0	0	15
Logementhouder	4	1	0	5
Looier	6	0	0	6
Makelaar	1	0	0	1
Mandenmaker	2	0	1	3
Marechaussee	10	0	0	10
Metselaar	14	5	6	25
Militair	4	0	0	4
Molenaar	7	1	0	8
Molenaarsknecht	0	2	0	2
Moutmaakster	1	0	0	1
Muzikant	3	1	0	4
Naaister	32	7	4	43
Nachtwaker	2	0	0	2
Nagelsmid	1	0	0	1
Negotiante	1	0	0	1
Notaris	2	0	0	2
Notarisklerk	1	0	0	1
Olieslager	0	3	0	3
Ondermeester	2	0	0	2
Onderwijzer	5	0	6	11
Ontvanger belastingen	1	0	0	1
Organist	1	0	0	1
Orgelbouwer	0	1	0	1
Orgeldrager	2	0	0	2
Particulier	3	0	0	3
Pastoor-deken	1	0	0	1
Postbode	3	0	0	3
Priester	5	8	2	15
Professor college	1	0	0	1
Pruikenmaker	4	0	0	4
Religieus	0	14	0	14
Rentenier	7	0	0	7
Rijksambtenaar	5	0	0	5
Schaapherder	0	0	38	38
Schipper	1	1	0	2
Schoenmaker	47	19	3	69
Schoenmakersknecht	4	2	0	6
Schoolhoudster	1	0	0	1
Schrijnwerker	12	0	0	12
Schrijnwerkersgezel	2	0	0	2

Beroep	Stad	Voorpoorten	Gehuchten	Totaal
Secretaris Stramproy	1	0	0	1
Secretaris Weert	1	0	0	1
Slager	8	5	1	14
Slotenmaker	1	0	0	1
Sluiswachter	0	0	1	1
Smid	12	4	3	19
Smidsknecht	2	2	0	4
Spinster	39	15	2	56
Stadsomroeper	1	0	0	1
Stoelvlechter	1	0	0	1
Strikster	2	1	0	3
Student	33	0	2	35
Studiemeester	1	0	0	1
Tabaksfabrikant	1	1	0	2
Tapster	1	0	0	1
Theologant	0	2	0	2
Timmerman	6	11	18	35
Timmermansknecht	0	3	0	3
Tingieter	2	0	0	2
Tingietersknecht	3	0	0	3
Touwslager	4	0	1	5
Tuinier	2	0	0	2
Vaarknecht	0	1	0	1
Veearts	1	0	0	1
Veerman	0	1	0	1
Veldwachter	2	0	0	2
Venter	5	0	1	6
Verver	2	0	0	2
Visser	0	0	2	2
Voerman	6	2	2	10
Voetbode	2	0	0	2
Vroedvrouw	1	0	0	1
Waterdraagster	1	0	0	1
Wever	50	13	11	74
Weversknecht	0	1	0	1
Winkelier	42	3	1	46
Zaadverkoper	1	0	0	1
Zadelmaker	1	0	0	1
Zangeres	3	0	0	3
Zilversmid	2	0	0	2
Zonder	37	7	18	62
Zoutzieder	2	0	0	2
Totaal	969	338	1064	2371

Om een beter inzicht te krijgen in de economische bedrijvigheid is het zinvol de beroepsbevolking onder te verdelen in categorieën.

De door mij gemaakte indeling is arbitrair; andere indelingen zijn zeer wel mogelijk.

De categoriale beroepenindeling geeft het volgende beeld te zien.

Tabel 9: Categoriele beroepenindeling in absolute cijfers¹²

	Landbouw/ veeteelt	Dienstknecht/ dienstmeid	Textiel/ kleding	Arbeider	Voeding/genot- middelen/horeca	Bouw/metaal/ hout	Overheid/ toezicht	Handel	Religie	Huish. art./ edelsmeedkunst	Verkeer/ vervoer	Onderwijs	Gezondheids- zorg	Amusement	Overige beroepen	Totaal
Beekstraat	0	9	40	7	23	11	0	0	2	5	1	3	0	0	3	104
Hegstraat	2	2	30	9	4	3	1	2	0	3	1	0	1	2	2	62
Hogesteenweg	0	1	39	9	2	9	0	3	0	0	1	0	0	4	2	70
Hoogstraat	1	12	9	0	7	6	2	3	1	5	0	2	4	0	2	54
Korenmarkt	0	5	0	0	3	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	10
Langstraat	4	23	30	11	11	9	5	9	3	2	3	2	1	0	7	120
Maasstraat	4	18	17	3	10	2	4	2	1	5	0	1	2	0	3	72
Markt	1	12	4	0	15	1	15	2	0	2	0	0	0	0	0	52
Meikoel	0	5	2	0	4	2	0	1	2	3	0	1	0	0	1	21
Molenstraat	3	10	20	5	11	7	1	1	0	3	4	1	0	1	7	74
Molenstraatje	5	1	26	12	3	7	0	0	0	0	0	2	0	1	2	59
Morgat	2	5	22	8	5	4	5	2	0	2	1	0	1	0	7	64
Oelemarkt	0	8	3	0	8	4	0	1	1	0	0	0	0	0	1	26
Schoolstraat	2	2	37	5	0	4	3	0	3	0	1	1	1	0	4	63
Stad	24	113	279	69	106	69	36	27	13	30	13	13	10	8	41	851
Beekpoort	10	1	12	2	6	7	0	0	0	0	0	0	0	0	3	41
Biest	20	13	31	24	5	8	0	3	22	0	3	0	0	1	0	130
Dries	6	2	3	7	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19
Maaspoort	20	9	26	24	8	10	0	1	0	0	1	0	0	0	2	101
Molenpoort	6	3	8	11	1	3	0	2	0	1	1	0	0	0	1	37
Voorpoorten	62	28	80	68	20	29	0	6	22	1	5	0	0	1	6	328
Altweert	47	36	0	15	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	2	104
Boshoven	44	20	0	28	0	5	0	0	0	0	2	1	0	0	0	100
Boshoverbeek	32	21	1	7	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64
Hushoven	53	45	0	17	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	121
Keent	47	26	2	4	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82
Laar	90	40	4	19	1	6	0	1	0	0	1	0	0	0	0	162
Leuken	78	19	16	33	4	0	0	2	0	0	2	1	0	0	1	156
Moesel	22	15	1	10	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	51
Swartbroek	44	20	2	4	1	2	0	1	1	0	0	1	0	0	0	76
Tungelroy	68	42	5	15	0	2	2	0	1	1	0	1	0	0	0	137
Gehuchten	525	284	31	152	6	29	3	5	2	2	5	6	0	0	3	1053
Gemeente	611	425	390	289	132	127	39	38	37	33	23	19	10	9	50	2232

Tabel 10: Categoriele beroepenindeling in procenten

	Landbouw/ veeteelt	Dienstknecht/ dienstmeid	Textiel/ kleding	Arbeider	Voeding/genot- middelen/horeca	Bouw/metaal/ hout	Overheid/ toezicht	Handel	Religie	Huish. art./ edelsmeedkunst	Verkeer/ vervoer	Onderwijs	Gezondheids- zorg	Amusement	Overige beroepen	Totaal
Stad	2,8	13,3	32,8	8,1	12,5	8,1	4,2	3,2	1,5	3,5	1,5	1,5	1,2	0,9	4,8	100
Voorpoorten	18,9	8,5	24,4	20,7	6,1	8,8	0,0	1,8	6,7	0,3	1,5	0,0	0,0	0,3	1,8	100
Gehuchten	49,9	27,0	2,9	14,4	0,6	2,8	0,3	0,5	0,2	0,2	0,5	0,6	0,0	0,0	0,3	100
Gemeente	27,4	19,0	17,5	12,9	5,9	5,7	1,7	1,7	1,7	1,5	1,0	0,9	0,4	0,4	2,2	100

Tabel 11: Procentuele verdeling categorieën over stad, voorpoorten en gehuchten

	Stad	Voorpoorten	Gehuchten
Landbouw/veeteelt	3,9	10,1	85,9
Dienstknecht/dienstmeid	26,6	6,6	66,8
Textiel/kleding	71,5	20,5	7,9
Arbeider	23,9	23,5	52,6
Voeding/genotm./horeca	80,3	15,2	4,5
Bouw/metaal/hout	54,3	22,8	22,8
Overheid/toezicht	92,3	0,0	7,7
Handel	71,1	15,8	13,2
Religie	35,1	59,5	5,4
Huish. art./edelsmeedkunst	90,9	3,0	6,1
Verkeer/vervoer	56,5	21,7	21,7
Onderwijs	68,4	0,0	31,6
Gezondheidszorg	100,0	0,0	0,0
Amusement	88,9	11,1	0,0
Overige beroepen	82,0	12,0	6,0
Totaal	38,1	14,7	47,2

Het hiervoren geschetste beeld zou de indruk kunnen wekken dat "slechts" 27,4% van de beroepsbevolking in of ten behoeve van de agrarische sector werkzaam was. Niets is echter minder waar. Op de eerste plaats moeten de 112 dienstknechten en 189 dienstmeiden, die bij landbouwers werkzaam waren, aan deze sector toegerekend worden. Op de tweede plaats waren natuurlijk ook vele arbeiders als landarbeider werkzaam. Het register geeft dit weliswaar niet aan, maar de realiteit is mijns inziens te benaderen door van de arbeiders aan de agrarische sector hetzelfde percentage toe te rekenen als geldt voor de beroepsbevolking in deze sector ten opzichte van de totale beroepsbevolking in stad, voorpoorten en gehuchten.

Met inachtneming van deze correcties ziet de categoriale beroepenindeling er voor wat betreft de drie genoemde sectoren in absolute cijfers en in procenten als volgt uit.

Tabel 12

	landbouw/ veeteelt		dienstknechten/ dienstmeiden buiten agrarische sector		arbeiders buiten agrarische sector	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
stad	35	4,1	105	12,3	66	7,8
voorpoorten	94	28,7	12	3,7	52	15,9
gehuchten	918	87,2	7	0,7	36	3,4
gemeente	1047	46,9	124	5,6	154	6,9

Geslacht, burgerlijke staat en religie

De bevolking bestond uit 3085 mannen (49%) en 3208 vrouwen (51%). 3997 Personen waren ongehuwd (63,6%), 1902 gehuwd (30,2%) en 390 waren weduwe/wedenaar (6,2%). Er woonden in Weert geen gescheiden personen.

Van de bevolking was 99,8% rooms-katholiek. De veertien niet-katholieken (twaalf protestanten, een lutheraan en een mennoniet) waren allen allochtoon.

Noten

1. GA Weert. Nieuw archief gemeente Weert, inv.nr. 1196.
2. Aan het einde van het register staat vermeld dat de gemeente 6285 inwoners telde, terwijl ik door de bijschrijvingen op een totaal van 6299 uitkom.
3. Onder Meikoel moet worden verstaan het gedeelte van de Markt, gelegen tussen St. Martinuskerk/ stadhuis en Langstraat.
4. Het Molenstraatje werd gevormd door de huidige van Berlostraat en de haaks daarop staande straat, die in zuidelijke richting naar de wal liep. In de twintiger jaren verdween deze laatste straat als gevolg van de scholenbouw door de Zusters Ursulinen.
5. Het Morgat was de straat, lopende van de Beekstraat in noordelijke richting naar de Kasteelswal.
6. De bebouwing van de Biest was geconcentreerd rond het klooster der Minderbroeders en verder in de richting van Leuken.
7. Onder Dries moet worden verstaan de huidige Stationsstraat en het verlengde daarvan.
8. Het betreft hier het stadhuis, waar zes gezinnen van marechausees woonden.
9. Klooster der Minderbroeders aan de Biest, dat in 1839 het enige klooster in Weert was. In het klooster woonden acht paters, veertien broeders, twee theologanten (studenten godgeleerdheid) en een dienstknecht.
10. Kostschool voor meisjes aan de Beekstraat onder leiding van de dames Franoux. De aanwezigheid van 28 kwekelingen verklaart het relatief hoge aantal 10 t/m 18-jarigen in de Beekstraat.
11. Vergelijking leeftijdsopbouw in 1839 en per 1 januari 1989 (in procenten):

leeftijd	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
1839	10,7	10,6	9,6	8,9	8,1	7,2	7,0	7,4	6,3	4,7
1989	5,8	5,7	6,1	7,8	8,8	8,6	7,7	7,9	8,0	7,2
leeftijd	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	+90	
1839	5,3	4,0	3,3	2,9	1,9	1,1	0,6	0,2	0,1	
1989	6,1	5,5	4,4	3,9	2,6	1,9	1,2	0,4	0,2	
12. Zoals uit dit overzicht blijkt, was de bevolking in 1839 relatief veel jonger dan tegenwoordig. In de tabellen 9 t/m 11 worden de gepensioneerden, kostgangsters, kwekelingen, particulieren, studenten, theologanten en personen met de vermelding "zonder beroep" buiten beschouwing gelaten, omdat zij feitelijk niet tot de beroepsbevolking behoren.

